

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1
Ζωγράφου, ☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13
Χολαργός, ☎ 210 65 36 551
www.en-dynamei.gr

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
2.6.2023**

Θέμα Α

A1.

Ο συγγραφέας του κειμένου 1 καταθέτει τις απόψεις του για την κοινωνική θέση της γυναίκας. Ειδικότερα, υποστηρίζει την υποτίμηση της γυναίκας από τους διανοούμενους, η οποία διατρέχει ολόκληρη την ανθρώπινη ιστορία αφού διαχρονικά επικρατεί η αντίληψη για την κατωτερότητά της. Ακόμα και στον δυτικό κόσμο, παρά τη θεσμοθέτηση της προστασίας των γυναικών, φαινόμενα έμφυλης κακοποίησης και βίας εξακολουθούν να υφίστανται.

Θέμα Β

B1.

- 1-γ
- 2-γ
- 3-β
- 4-β
- 5-α

B2.

Προφανώς: (επι) βεβαίωση, βεβαιότητα, έμφαση. Επιβεβαιώνει/επαληθεύει εμφατικά το γεγονός ότι άντρες και γυναίκες διαφέρουν.

όμως: αντίθεση. Αντιπαραθέτει την έμφυλη στην ανθρώπινη ταυτότητα.

δηλαδή: επεξήγηση. Διευκρινίζει, διασαφηνίζει, επεξηγεί τι σημαίνει ο όρος «ανθρώπινη ταυτότητα» .

επειδή: αιτιολόγηση. Αιτιολογεί γιατί οι γυναίκες υφίστανται βία λόγω του φύλου τους

ώστε: συμπέρασμα/αποτέλεσμα. Συμπεραίνει που οδηγεί ο δημόσιος διάλογος περί ταυτοτήτων .

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1
Ζωγράφου, ☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13
Χολαργός, ☎ 210 65 36 551
www.en-dynamei.gr

B3α.

Πρόθεση του συγγραφέα στην τελευταία παράγραφο του κειμένου 1 είναι να ευαισθητοποιήσει τον αναγνώστη για τις αδικίες σε βάρος των γυναικών. Για τον σκοπό αυτό αξιοποιεί διάφορες γλωσσικές επιλογές/εκφραστικά μέσα. Ειδικότερα στο χωρίο: «δεν μπορεί...δικαιοσύνη» με την χρήση του **α' πληθυντικού ρηματικού προσώπου** κάνει τον λόγο πιο ζωντανό και παραστατικό προκειμένου να ευαισθητοποιήσει τους αναγνώστες για τις αδικίες σε βάρος των γυναικών. Επιπλέον, προσδίδει καθολικότητα στα νοήματα τονίζοντας το αίσθημα συλλογικής ευθύνης απέναντι στο γυναικείο φύλο.

Στο χωρίο: «να συμπονούμε...δικαιοσύνη» ο συντάκτης επιλέγει τη **συγκινησιακή-μεταφορική λειτουργία της γλώσσας** δίνοντας ενάργεια στον λόγο και έμφαση στη διαχρονική υποτίμηση της θέσης της γυναίκας επιδιώκοντας, έτσι, να ευαισθητοποιήσει και να παρακινήσει (**υποτακτική έγκλιση**) τον αναγνώστη να δείξει ενσυναίσθηση και να συμπαρασταθεί στις γυναίκες-θύματα.

Εναλλακτικές γλωσσικές επιλογές:

- **χρήση υπερβολής:** «μεγαλύτερη αδικία...καταβολής κόσμου»
- **αντίθεση:** «Σήμερα, όμως...»
- **υποτακτική έγκλιση:** «να αναλογιζόμαστε, να συμπονούμε...»
- **α' ενικό ρηματικό πρόσωπο:** «Ξέρω»
- **αξιολογικό επίθετο υπερθετικού βαθμού:** «τη μεγαλύτερη»

B3β.

Η δεύτερη παράγραφος του κειμένου 2 οργανώνεται στη βάση της αντίθεσης. Από τη μία πλευρά, η συγγραφέας αναφέρεται στον «κλασικό» φεμινισμό: «Για την Κανόν...πράγματα» τον οποίον φέρνει σε αντίθεση με τον νεοφεμινισμό: «Αντιθέτως...ξεπεράσουμε». Συγκεκριμένα, ο πρώτος σχετίζεται με τη διεκδίκηση της ισότητας ανδρών και γυναικών ενώ ο δεύτερος θυματοποιεί τις γυναίκες υποστηρίζοντας ότι το φύλο προκαθορίζει τον κοινωνικό ρόλο του ατόμου. Η Μπελίντα Κανόν μέσω της αντίθεσης επιδιώκει να **εξηγήσει/διασαφηνίσει** τις δύο έννοιες, συγκρίνοντας το περιεχόμενο τους και τονίζοντας τις μεταξύ τους διαφορές ώστε να πείσει για την ουσιαστική συνεισφορά του «κλασικού» φεμινισμού.

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1
Ζωγράφου, ☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13
Χολαργός, ☎ 210 65 36 551
www.en-dynamei.gr

Θέμα Γ

Στο απόσπασμα του διηγήματος αποτυπώνεται η συναισθηματική κατάσταση ενός **δυστυχημένου** άνδρα, που πρόσφατα τον απέλυσαν από την εργασία του. Ο πρωταγωνιστής δεν μπορεί να αποδεχθεί τα νέα δεδομένα και αποκρύπτει την πραγματικότητα από τη σύντροφό του, καθώς αισθάνεται **ντροπιασμένος** και **απογοητευμένος**. Βρίσκεται σε **κατάσταση αμηχανίας** και βιώνει έντονο **άγχος**, καθώς **καταπιέζεται** από το κοινωνικό στερεότυπο του «πετυχημένου» και «αληθινού» άντρα. Πιο συγκεκριμένα, η **παρομοίωση** των σταγόνων της βροχής με «αλεξιπτωτιστές που τους πρόδωσε το αλεξιπτωτό τους» αποτυπώνει γλαφυρά τη ματαιώση και την πικρία για τον τρόπο που έχασε τη δουλειά του αφού συνειδητοποιεί ότι δε θα μπορεί να υλοποιήσει τον παραδοσιακό του κόσμο. Παράλληλα, ενώ βρίσκεται εγκλωβισμένος στο κέντρο της Αθήνας, αποκαλύπτει με εξομολογητικό ύφος μέσω του **εσωτερικού του μονολόγου** («κι αναρωτιόμουν...να της πω το και το») την αμηχανία, τον φόβο και την ανασφάλεια για το πώς θα μπορέσει να ανακοινώσει στη γυναίκα του την αλήθεια. Τέλος, η **επανάληψη** της φράσης: «οι αληθινοί άντρες» σε συνδυασμό με το **ασύνδετο σχήμα**: «οι αληθινοί άντρες...πονάνε πρακτικά» τονίζει τη συναισθηματική του ένταση εξαιτίας του εγκλωβισμού στα κοινωνικά στερεότυπα για την κυριαρχία του άνδρα, ο οποίος πρέπει να ανταποκρίνεται στα πρότυπα του δυναμισμού και του ορθολογισμού.

Κατά τη γνώμη μου, η αντίδραση του ήρωα είναι δικαιολογημένη, διότι προκύπτει από τα στερεότυπα που διαχρονικά καταπιέζουν και τα δύο φύλα να ανταποκριθούν στους παραδοσιακούς ρόλους. Έτσι, η κοινωνία αναμένει από τον άνδρα να επωμιστεί το βάρος του «κουβαλητή», που θα πρέπει να είναι δυναμικός, αποφασιστικός και χωρίς περιθώριο αποτυχίας. Ωστόσο, οφείλει να αποδεσμευτεί από τις προκαταλήψεις και τα πατριαρχικά στερεότυπα συμβάλλοντας στην ισότητα των δύο φύλων.

Άλλοι κειμενικοί δείκτες που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν:

- **Πολλαπλές επαναλήψεις**: «τρεις βδομάδες...». Δίνει έμφαση στο χρόνο ανεργίας.
- **Οπτικοακουστική εικόνα**: «Παρασκευή απόγευμα...στην Αντριάνα». Δηλώνει τον εγκλωβισμό του πρωταγωνιστή στην κίνηση και το πρόβλημα που τον απασχολεί.
- **Μεταφορά**: «κοντή μνήμη και ψηλά ποδάρια». Αισθητοποιεί τα κοινωνικά στερεότυπα.
- **Μικροπερίοδος λόγος**: «Οι αληθινοί άντρες...και τρίγωνη καρδιά». Προσθέτει ένταση, ταχύτητα και ασθματικό ρυθμό, αναδεικνύοντας την ψυχική αναστάτωση του ήρωα.

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1
Ζωγράφου, ☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13
Χολαργός, ☎ 210 65 36 551
www.en-dynamei.gr

Θέμα Δ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: Ομιλία στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου της περιοχής σας

ΥΦΟΣ: ημιεπίσημο και επικοινωνιακό, προσφώνηση, αποφώνηση και επικοινωνιακές εκφράσεις στην αρχή και το εσωτερικό των παραγράφων.

Αναμένουμε οι μαθητές/μαθήτριες να υποστηρίξουν την άποψή τους αξιοποιώντας δημιουργικά και τα κείμενα αναφοράς.

Α΄ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ

Να αναφέρετε φαινόμενα παραβίασης των δικαιωμάτων της γυναίκας στη σύγχρονη εποχή στον ιδιωτικό και δημόσιο βίο

- βία (κακοποίηση, βιασμοί, γυναικοκτονίες...)
- συγκεκριμένος/προκαθορισμένος επαγγελματικός προσανατολισμός
- εργασία (σεξουαλική παρενόχληση, υποτίμηση των ικανοτήτων της, χαμηλότερες αμοιβές, δυσκολία ανέλιξης...)
- περιορισμένη εκπροσώπηση στην πολιτική ζωή και σε θεσμικά όργανα, διοικητικές θέσεις και θέσεις εργασίας
- οικογένεια (άνιση γονεϊκή ευθύνη, πολλαπλοί ρόλοι...)
- στερεοτυπικός τρόπος παρουσίασης σε ΜΜΕ, μέσα κοινωνικής δικτύωσης και στη διαφήμιση (φαίνεσθαι, απεγάδιαστη εξωτερική εμφάνιση, νοικοκυρά)
- παραβίαση του δικαιώματος στην αυτοδιάθεση (εμφάνιση, σεξουαλική συμπεριφορά, διασκέδαση...)
- υποτίμηση της οδηγικής ικανότητας

Β΄ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ

Να αναφέρετε τρόπους με τους οποίους οι νέοι θα συμβάλλουν έμπρακτα στην επίτευξη της ισότητας των φύλων

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1
Ζωγράφου, ☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13
Χολαργός, ☎ 210 65 36 551
www.en-dynamei.gr

- αποδοκιμασία στερεοτύπων, προκαταλήψεων
- σεβασμός, ανεκτικότητα, αποδοχή του διαφορετικού, του Άλλου
- ανάληψη υπεύθυνων, ισότιμων ρόλων στο πλαίσιο της οικογένειας
- έμπρακτη εφαρμογή της αξιοκρατίας και της ισότιμης αντιμετώπισης των φύλων στον εργασιακό, κοινωνικό, επιστημονικό, πολιτικό χώρο κ.ά.
- δημόσιες/διαδικτυακές/καλλιτεχνικές παρεμβάσεις, ανάληψη πρωτοβουλιών, καταγγελία φαινομένων παραβίασης δικαιωμάτων
- συμμετοχή σε κινήματα, κινητοποιήσεις, διαδηλώσεις, ακτιβιστικές δράσεις για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων της γυναίκας
- ημερίδες, εκδηλώσεις, ερευνητικές εργασίες

Μπορείτε να συμβουλευτείτε το βιβλίο του φροντιστηρίου, σελ. 405, 419-420, 422